

Leden van de raad

Contactpersoon M. Wolbers
Telefoon 14 0592
Bezoekadres Noordersingel 33
Uw brief van -
Uw kenmerk -
Ons kenmerk 2020-01322
Bijlagen Impactanalyse corona

Datum 18 juni 2020
Verzenddatum 18/6

Onderwerp
Impactanalyse corona

Geachte dames en heren,

De coronacrisis beïnvloedt onze gehele samenleving. De gevolgen gaan verder dan het lokale niveau waar gemeenten invloed op (proberen te) hebben. Toch is het voor onze financiële huishouding en het garanderen van onze dienstverlening van belang dat wij de gevolgen voor de gemeente in beeld brengen. Daarom zijn wij begonnen met het ramen van de financiële effecten voor 2020. Wij hebben een eerste grofmazige schatting van effecten voor de gemeente Assen tot 1 juni gemaakt. Hier is een inschatting van de kosten voor de rest van het jaar aan toegevoegd. Deze scherpen wij voortdurend aan.

Impactanalyse

Met de bijgevoegde impactanalyse willen wij uw raad inzicht geven in de financiële gevolgen van de coronacrisis voor de gemeente Assen. De bijlage bevat een uitgebreide inventarisatie, maar de daadwerkelijke financiële impact is nog niet op alle terreinen goed in te schatten. We maken onderscheid tussen:

- Effecten die nu al optreden en daarmee onvermijdbaar tot financiële gevolgen leiden.
- Risico's, bijvoorbeeld bij onvoldoende Rijkscompensatie.
- Effecten die optreden bij nadere besluitvorming (beleidskeuze).

Hoewel ons beeld van de mogelijke financiële effecten wel steeds duidelijker wordt, zijn er nog veel onzekerheden. Het einde van de crisis is nog niet in zicht en de gevolgen zullen naar verwachting nog lang na-ijlen. Veel zal afhangen van de mogelijkheden tot het verder afschalen van de landelijke maatregelen en de mate van herstel van vertrouwen bij inwoners en bedrijven. Daarnaast is de hoogte van de compensatie van het Rijk voor geleden schade van grote invloed op de uiteindelijke gevolgen van deze crisis voor onze financiële positie. Via diverse samenwerkingsverbanden, zoals de G40 en de VNG, blijven wij hierover met het Rijk in gesprek.

Toelichting behandeling impactanalyse

Deze eerste impactanalyse lichten wij toe in de accountantscommissie op 23 juni en tijdens een informerende raadsbijeenkomst op 25 juni. Daarbij delen wij ook de meest actuele informatie over de compensatie vanuit de rijksoverheid.

Nader informeren

Op een later moment, zullen wij uw raad verder informeren. Wij verwachten dat te kunnen doen in aanloop naar de begrotingsdiscussie rond de oplevering van de voortgangsrapportage. Op dat moment is ook meer bekend over de hoogte en verdeling van de verschillende rijks compensatieregelingen.

Voor een aantal van de aangegeven effecten moeten aanvullende besluiten worden genomen. Dit om duidelijkheid te geven aan inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties, bijvoorbeeld ten aanzien van huren. Maar ook in het kader van rechtmatig handelen. Wij komen hier direct na het zomerreces bij u op terug.

De crisis zal de komende tijd nog veel van ons vragen. Wij blijven alle ontwikkelingen en gegevens voortdurend actualiseren en monitoren.

Vragen?

Wij hebben u met bijgevoegde impactanalyse een eerste inzicht gegeven in de financiële impact van de coronacrisis. Mocht u nog aanvullende vragen hebben, dan beantwoorden wij deze uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

burgemeester,
M.L.J. Out

gemeentesecretaris,
T. Dijkstra

Bijlage: impactanalyse Corona

Voor de indeling van de mogelijke effecten is in deze inventarisatie gebruik gemaakt van de indeling die de VNG hanteert, aangevuld met mogelijke effecten vanuit onze eigen financiële administratie.

We maken in deze inventarisatie onderscheid tussen:

- Effecten die nu al optreden en die daarmee onvermijdbaar tot financiële gevolgen leiden.
- Risico's, bijvoorbeeld bij onvoldoende Rijkscompensatie.
- Effecten die optreden bij nadere besluitvorming (beleidskeuze).

In de tabellen hebben we 1 juni, 1 september en 31 december als peildata opgenomen. De cijfers zijn cumulatief weergegeven.

Effecten die nu al optreden en die onvermijdbaar tot financiële gevolgen leiden

De kosten die al gemaakt zijn per 1 juni en al dan niet doorlopen tot 31 december tellen op tot een voorlopige eindejaarprognose van €2,1 miljoen. Grote posten hierin zijn de derving parkeeropbrengsten (€1 miljoen) en toeristenbelasting (€0,4 miljoen). Voor deze twee posten heeft extrapolatie van de derving per 1 juni plaatsgevonden, met toevoeging van de effecten van het afgelasten van de TT. De achterblijvende projectdekking als gevolg van vertraging in projecten zal nog invloed hebben op de hoogte dit bedrag. Dit wordt bij de voortgangsrapportage in beeld gebracht.

Risico's

De in beeld gebrachte risico's tellen in deze eerste inventarisatie op tot €3,4 miljoen per 31 december. Grote post hierin is het al dan niet compenseren van de verwachte toename van de te verstrekken bijstandsuitkeringen (€1,35 miljoen). Ook voor de in beeld gebrachte risico's is ten aanzien van een aantal posten nog geen inschatting te maken. De mogelijke effecten binnen zowel de Wmo als de Jeugdzorg worden bij de voortgangsrapportage in beeld gebracht. Dit geldt ook voor de ondersteuning van cultuurinstellingen.

Effecten die optreden bij nadere besluitvorming (beleidskeuzes).

Ten aanzien van flankerend beleid ter stimulering van de lokale economie is nog een besluit te nemen. De kosten hiervan worden geschat op €80.000. Er zijn nadere beleidskeuzes te maken, bijvoorbeeld ten aanzien van het eventueel kwijtschelden van huren. Hier komen wij na het reces bij u op terug

In bovengenoemde bedragen is nog geen rekening gehouden met vergoeding voor geleden schade vanuit het Rijk. De Tweede Kamer is geïnformeerd over compensatie van gemeenten ten aanzien van extra lasten en derving van inkomsten over de maanden maart tot en met juni. Hierin zijn vergoedingen begrepen voor:

- Kosten samenhangend met zorgcontinuïteit
- Noodopvang kinderen met ouders in cruciale beroepen,
- Ondersteuning lokale culturele voorzieningen,
- Financiële effecten binnen SW-bedrijven
- Derving inkomsten toeristenbelasting en parkeerbelasting

In juli wordt duidelijk welk bedrag Assen hiervoor zal ontvangen. Voorzichtige inschatting is dat dit tussen de €1,8 miljoen en €2,5 miljoen zal bedragen. Er wordt nog overleg gevoerd over aanvullende compensatie op diverse terreinen, bijvoorbeeld ten aanzien van Veiligheidsregio's, GGD-en, afvalinzameling, buurthuizen en de BUIG-uitkering. Het kabinet heeft daarnaast aangegeven dat medeoverheden ook zullen worden gecompenseerd voor extra kosten en gederfde inkomsten in de periode na 1 juni.

In de inventarisatie zijn een aantal posten benoemd die niet tot meerkosten in de realisatie leiden, maar wel een link hebben met de coronacrisis. Zo is eigen personeel ingezet in de oranje kolom en op het milieupark. Corona heeft in veel van de reguliere taken forse invloed die zich niet direct in de cijfers vertaalt. Aanvullend bestaat het risico van afwaardering van grondexploitaties, dit heeft effect op de reserve grondbedrijf

We begrijpen de behoefte om een totaalbeeld te krijgen van de financiële effecten van deze crisis op onze financiële positie. Hoewel de mogelijke financiële effecten steeds duidelijker worden, zijn er nog veel onzekerheden. Veel zal afhangen van het verder afschalen van de landelijke maatregelen en de mate van herstel van vertrouwen bij inwoners en bedrijven. Daarnaast is de hoogte van de compensatie van het Rijk voor geleden schade van groot belang. Beide zaken zijn van grote invloed op uiteindelijke financiële gevolgen voor onze gemeente. Deze impactanalyse heeft daarom het karakter van een inventarisatie en geeft nog geen prognose. Bij de voortgangsrapportage zal een eerste aanscherping gegeven worden van de effecten voor 2020.

Zorg, Werk en inkomen

	1 juni	1 september	31 december
Werkpro/Cosis inzake daklozenopvang	29.000	29.000	29.000
Voedselbank	16.500	26.500	51.500
Extra kosten Zorg, werk en inkomen	45.500	64.000	64.000
Risico's			
Hogere kosten sociaal domein	PM	PM	PM
Bijstand-hogere instroom/lagere uitstroom-ontoreikende BUIG uitkering	145.000	575.000	1.350.000
Tijdelijke ondersteuning zelfstandigen (TOZO)	36.000	72.000	144.000
Lagere omzet WSW-onvoldoende compensatie	85.000	215.000	360.000
Bijzondere bijstand	0	0	50.000
Schuldhelpverlening	0	0	PM
Risico's Zorg, werk en inkomen	266.000+PM	862.000+PM	1.904.000+PM

Bijdrage Werkpro/Cosis voor daklozenopvang

Er is een bijdrage verstrekt voor het doen van aanpassingen aan de daklozenopvang om veilig onderdak te kunnen blijven verlenen.

Voedselbank

De huisvesting van de Voedselbank was niet geschikt om aan te passen naar de te nemen coronamaatregelen. Daarom is naar andere huisvesting gezocht. Hiervoor zijn extra kosten gemaakt die door de gemeente Assen zijn betaald.

Hogere kosten sociaal domein

Tijdens deze crisis is de dienstverlening van zorgaanbieders anders. Waar mogelijk wordt de zorg op reguliere wijze gecontinueerd, waar dat niet mogelijk is wordt maatwerk geleverd. Zorgaanbieders werken hard om de zorg voor hun cliënten en werknemers zo veilig mogelijk te laten verlopen. Zij zien zich geconfronteerd met extra kosten, onder meer voor beschermingsmiddelen. Er zijn zorgaanbieders die als gevolg van corona te kampen hebben met vraaguitval terwijl de vaste kosten van deze organisaties wel doorlopen. Het Rijk heeft een richtlijn afgegeven op grond waarvan gemeenten zorgaanbieders continuïteit in bekostiging kunnen bieden. Op grond van de richtlijnen van het Rijk zijn in NMD-verband afspraken gemaakt ten aanzien van financiële zekerheid voor zorgaanbieders. Deze afspraken zijn verlengd tot 1 juli 2020. VNG is met het Rijk in onderhandeling hoe deze kosten voor zorgcontinuïteit en meerkosten van zorgaanbieders gecompenseerd gaan worden aan gemeenten.

Risico's

De andere vormen van zorgverlening kunnen leiden tot een langere doorlooptijd van zorgtrajecten terwijl nieuwe instroom op peil blijft. Hierbij kan als kanttekening geplaatst worden of dit niet tot langere wachtlijsten gaat leiden in plaats van hogere kosten. Daarnaast kan uitstel van zorg in een later stadium leiden tot duurdere vormen van hulp.

Nu de overheid en het RIVM adviseren om sociale contacten zoveel mogelijk te beperken en bezoek aan ouderen en mensen in een kwetsbare positie zoveel als mogelijk te voorkomen, lopen deze groepen risico in een sociaal isolement terecht te komen. Vereenzaming kan leiden tot een toename op de zorgvraag, zowel acuut als na de crisis.

Bij de voortgangsrapportage maken we een uitgebreide analyse van de gefactureerde kosten en een jaarprognose. Dit zal een eerste indicatie geven omtrent deze risico's. Vervolgens gaan we in overleg in hoeverre eventuele effecten onder de afspraken met het rijk voor het vergoeden van kosten voor zorgcontinuïteit of meerkosten corona te brengen zijn.

Toename bijstandsuitkeringen

De werkloosheid loopt vanaf medio maart op. Dit zal gevolgen hebben voor de instroom in de bijstand. Tot 1 juni zien we een beperkte stijging van het aantal bijstandsgerechtigden. De bijstandscijfers reageren echter vertraagd op een toename van de werkloosheid. Dit hangt onder meer samen met de WW als voorliggende voorziening. De stijging zal vooral in de tweede helft van dit jaar liggen. Een toename van het aantal bijstandsuitkeringen in het lopende jaar is onder normale omstandigheden voor rekening en risico van gemeenten. Het macrobudget BUIG wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de realisatiecijfers van het voorgaand jaar. De VNG is met het Rijk in gesprek om, vanwege deze bijzondere omstandigheden, ook in het lopende jaar compensatie te krijgen.

Risico

Een gemiddelde bijstandsuitkering kost gemiddeld €13.500 op jaarbasis. We verwachten aan het eind van het jaar ca. 200 meer uitkeringen te verstrekken dan begroot, een stijging van ca. 8%. Risico is dat het Rijk deze extra kosten niet (geheel) zal vergoeden. In de meicirculaire is aangegeven dat het macrobudget BUIG 2020 in september nader zal worden bezien, waarbij rekening zal worden gehouden met de actuele conjuncturele situatie. Vooralsnog is het maximale financiële effect weergegeven, dus zonder rekening te houden met compensatie. Op dit moment is ook zonder coroneffecten al sprake van een extra tekort op de BUIG.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Deze regeling biedt financiële steun aan zelfstandigen waarvan het inkomen is gedaald tot onder bijstandsniveau. De bekostiging vindt plaats via het Rijk. De uitvoering wordt gedaan door gemeenten. Gemeenten worden door het Rijk volledig gecompenseerd voor uitkeringslasten en uitvoeringskosten. Naast een uitkering voor levensonderhoud kunnen zelfstandigen binnen deze regeling een beroep doen op de bedrijfskredietfaciliteit. Ook de bedragen die gemoeid zijn met een kredietfaciliteit en de bijbehorende uitvoeringskosten worden door het Rijk vergoed.

Risico

Het Rijk heeft de toezegging gedaan alle rechtmatige uitgaven in het kader van de TOZO-regeling volledig achteraf te compenseren. Het enige risico is het onrechtmatig hebben verstrekt van een TOZO-uitkering. Dit is voorlopig ingeschat op 1% van alle verstrekkingen.

Lagere omzet WSW

Als gevolg van de coronamaatregelen is de bezetting binnen iWerk laag en zijn ook SW-medewerkers (tijdelijk) teruggekomen van hun detachering. Dit leidt tot een lagere omzet. Als de versoepeling van de maatregelen doorzet zullen met name de detacheringen gaandeweg hervat worden. Bij aanscherping van de rijksmaatregelen kan dit nadere nadelige gevolgen hebben voor de omzet binnen het SW-bedrijf.

Risico

Er is nog geen rekening gehouden met een bijdrage uit het aangekondigde steunpakket voor sociale werkvoorzieningen, omdat er nog geen duidelijkheid bestaat over de hoogte hiervan voor Assen. Risico bestaat dat we niet afdoende worden gecompenseerd.

Bijzondere bijstand

Een toenemende groep inwoners moet met een lager inkomen rondkomen en komt in aanmerking voor extra ondersteuning.

Risico

Het risico bestaat dat meer mensen een beroep zullen doen op bijzondere bijstand en regelingen uit het minimabeleid. Op dit moment is er nog geen sprake van een stijging van de uitgaven. Dit zal naar verwachting niet eerder dan eind 2020 optreden en doorlopen in 2021.

Schuldhelpverlening

Op dit moment is nog geen sprake van een stijging van kosten voor schuldhelpverlening. Huisuitzettingen zijn opgeschort en er wordt coulant omgegaan met inning bij betalingsachterstanden. Wanneer we terugkeren naar een normale situatie verwachten we echter een na-ijleffect, vooral vanaf 2021.

Risico

Een grotere groep mensen krijgt naar verwachting te maken met schulden en zal een beroep doen op schuldhelpverlening. Wanneer in het laatste kwartaal al sprake is van het optreden van dit na-ijleffect kan een toename van kosten voor schuldhelpverlening optreden.

Hogere kosten lokale infrastructuur

	1 juni	1 september	31 december
Groenonderhoud en milieupark (kosten inhuur)	135.000	222.000	222.000
Flankerend beleid lokale economie (Drenthepakket)	0	0	20.000
Binnenstadsmaatregelen	0	100.000	100.000
Extra kosten lokale infrastructuur	135.000	247.000	342.000
Beleidskeuzes:			
Flankerend beleid lokale economie -extra stimulering	0	0	80.000
Ondersteuning cultuur en evenementen	0	PM	PM
Beleidskeuzes lokale infrastructuur	0	PM	80.000+PM

Groenonderhoud en milieupark

Binnen zowel groenonderhoud als het Milieupark zetten we medewerkers uit kwetsbare groepen in. De coronacrisis heeft hier tot extra uitval en verzuim geleid. Binnen groenonderhoud is daarom sprake van extra kosten door inhuur. Op het milieupark zijn medewerkers van elders uit de organisatie ingezet, deze kosten zijn in de begroting gedekt.

Flankerend beleid lokale economie (Drenthepakket)

Er is flankerend beleid opgesteld ten aanzien van de ondersteuning van de lokale economie. Het Rijk heeft een landelijk economisch maatregelenpakket opgesteld waarvan gebruik kan worden gemaakt. Aanvullend hebben de Drentse gemeenten het Drents maatregelenpakket opgesteld gericht op extra lokale ondersteuning. Deze ondersteuning wordt verlengd tot 1 september 2020.

Beleidskeuze

Wanneer we de lokale economie nog een extra stimulans willen geven, met name vrijetijdsector en ondernemerschap MKB, is aanvullende beleidsinzet nodig.

Binnenstadsmaatregelen

De coronamaatregelen leiden ook tot extra kosten in de binnenstad. Het gaat hier onder meer om het plaatsen van hekken rondom de markt en maatregelen rondom fietsenstallingen.

Ondersteuning cultuur en evenementen

In de begroting 2020 is € 4,2 miljoen, exclusief de bijdragen aan stichting DNK, opgenomen voor gemeentelijke bijdragen in de kosten van kunstbeoefening en -bevordering, creatieve en culturele vorming en evenementen. Deze bijdragen verstrekken we in de vorm van subsidie aan diverse partijen in de stad. Een belangrijk deel van de gemeentelijke subsidie wordt gebruikt voor vaste lasten die ook in een tijd van corona doorlopen. Met name de organisaties die een gebouw exploiteren lopen veel schade op.

Beleidskeuze

In Drents verband zijn al afspraken gemaakt om zeer terughoudend te zijn met het terugvorderen van subsidies als de afgesproken prestaties niet gerealiseerd worden.

Er wordt nu onderzocht hoe gemeente en provincie culturele instellingen die in de problemen dreigen te raken zo goed mogelijk kunnen ondersteunen. Hiervoor heeft het Rijk ook extra middelen beschikbaar gesteld. DNK, ICO, Podium Zuidhaege en Garage TDI hebben al inschattingen over de exploitatieverliezen voor 2020 gemaakt.

Hogere uitvoeringskosten gemeentelijke organisatie

	1 juni	1 september	31 december
Oranje kolom (bevolkingszorg)	PM	PM	PM
Toezicht en handhaving	6.000	12.000	18.000
Kosten inhuur bedrijfsvoering	0	33.000	54.000
Projectdekking	PM	PM	PM
ICT kosten	107.000	107.000	107.000
Aanpassingen Vastgoed	PM	PM	PM
Beschermingsmiddelen	10.000	10.000	10.000
Extra uitvoeringskosten gemeentelijke organisatie	123.000+PM	162.000+PM	189.000+PM
<i>Risico's:</i>			
Stijging ziekteverzuim	0	0	250.000
Risico's uitvoeringskosten gemeentelijke organisatie	0	0	250.000

Toezicht en handhaving

Binnen de gemeentelijke organisatie is sprake van hogere personeelskosten als gevolg van extra inzet binnen toezicht en handhaving voor het naleven van de coronamaatregelen.

Inzet eigen personeel en inhuur

Naast inhuur binnen toezicht en handhaving en groenonderhoud is binnen verschillende afdelingen, zoals het milieupark en de oranje kolom, sprake van forse inzet van eigen personeel voor het werk rondom de coronacrisis. De salariskosten zijn, buiten de extra uren, gedekt binnen het programma bedrijfsvoering. De uitvoering van reguliere taken wordt wel geraakt. Daar waar kritieke bedrijfsprocessen, zoals de invoering van de Omgevingswet, in gevaar komen is gekozen voor extra inhuur. Dit leidt vooralsnog tot beperkte extra kosten.

Projectdekking

In de begroting 2020 zijn afspraken gemaakt ten aanzien van de te realiseren projectdekking. Niet-gedekte inzet op projectvoorbereiding is begroot op €375.000. Er zijn maatregelen getroffen om dit te kunnen realiseren. Door de coronacrisis loopt projectuitvoering echter vertraging op en blijft de projectdekking fors achter.

ICT-kosten

Er zijn extra kosten gemaakt voor de digitale (thuis) werkomgeving. Het gaat onder meer om kosten voor digitaal vergaderen en videoconferencing. Over informatieveiligheid is een bewustwordingscampagne voor de medewerkers ingezet. Hierbij is ook aandacht besteed aan maatregelen rondom thuiswerken.

Aanpassingen gemeentelijk vastgoed en facilitaire kosten

Er is sprake van extra facilitaire kosten en afschrijvingskosten als gevolg van aanpassing van gebouwen om veilig gebruik te kunnen blijven maken van het gemeentelijk vastgoed.

Uitval personeel

Vooralsnog is nauwelijks sprake van een stijging van het ziekteverzuim.

Risico

Wanneer medewerkers in een eventuele tweede virusgolf ziek worden door corona zullen ze langere tijd ziek zijn en dat kan zorgen voor verhoogd ziekteverzuim en extra kosten voor inhuur. Ook kan deze crisis voor indirecte uitval van medewerkers zorgen als gevolg van het werken op afstand.

Hogere uitvoeringskosten verbonden partijen

	1 juni	1 september	31 december
Risico's:			
WPDA	0	0	50.400
GGD	150.000	250.000	350.000
Veiligheidsregio	PM	PM	PM
GKB- minder aanmeldingen DVO-gemeenten	50.000	80.000	120.000
Risico's uitvoeringskosten verbonden partijen	200.000+PM	330.000+PM	520.400+PM

Werkplein Drentse Aa, GGD Drenthe en Veiligheidsregio Drenthe

Zowel Werkplein Drentse Aa, de GGD Drenthe als de Veiligheidsregio Drenthe hebben uit hoofde van hun takenpakket te maken met extra uitvoeringskosten. Het Rijk zal deze organisaties hier naar verwachting voor compenseren.

Risico

Daar waar deze compensatie niet voldoende is zal eerst worden gekeken naar de gevormde reserves ter dekking van meerkosten. Werkplein Drentse Aa heeft geen reserves waar een beroep op kan worden gedaan. De GGD heeft €200.000 gereserveerd bij de jaarrekening en de Veiligheidsregio Drenthe €484.000. Resterende tekorten komen voor rekening van de in deze gemeenschappelijke regelingen deelnemende gemeenten.

GKB

Bij de GKB was als gevolg van de coronacrisis in de eerste vijf maanden sprake van minder aanmeldingen voor schuldhulpverlening, ook vanuit de zogenoemde DVO-gemeenten. Huisuitzettingen zijn opgeschort en er wordt coulant omgegaan met inning bij betalingsachterstanden. Wanneer we terugkeren naar een normale situatie verwachten we een na-ijleffect, vooral vanaf 2021

Risico

Wanneer het aantal aanmeldingen zich niet herstelt in de rest van het jaar zal dit leiden tot een negatief jaarresultaat bij de GKB. Dit risico moet in samenhang worden gezien met het risico inzake schuldhulpverlening,

Derving van inkomsten

	1 juni	1 september	31 december
Parkeerheffingen	400.000	700.000	1.000.000
Toeristenbelasting	50.000	350.000	400.000
Precario	20.000	40.000	60.000
Derving opbrengsten	470.000	1.090.000	1.460.000
<i>Risico's:</i>			
Onroerende zaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing	PM	PM	PM
Verhuur/exploitatie Vastgoed	143.000	179.500	179.500
Eigen bijdrage Wmo	88.000	88.000	88.000
Dividenden	190.000	190.000	190.000
Risico's derving inkomsten	421.000+PM	457.500+PM	457.500+PM

Parkeerheffingen

Er komen minder bezoekers naar de stad. Dit leidt tot fors lagere parkeeropbrengsten. In de cijfers is voorlopig uitgegaan van een extrapolatie van gederfde opbrengst over de eerste vijf maanden. Of de bezoekersaantallen zich ook zo zullen voortzetten, valt moeilijk te voorspellen.

Toeristenbelasting en precario

Ten aanzien van de gemeentelijke belastingen zien we vooral een fors lagere opbrengst voor toeristenbelasting. Vanwege de crisis komen minder toeristen naar Assen en kan fors minder toeristenbelasting worden geheven. Het afgelasten van de TT heeft hier ook een grote invloed op. Ook de precario-opbrengsten zullen lager uitvallen dan begroot.

Onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing

Voor onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn nog geen financiële effecten zichtbaar. Vooralnog is uitstel van betaling verleend tot 1 september.

Risico

Naar verwachting neemt het aantal betalingsregelingen toe. Als bedrijven ook daadwerkelijk niet meer in staat zullen zijn om deze belastingen te voldoen zullen vorderingen inzake deze belastingen afgeboekt moeten worden.

Bedrijfsafval

De opbrengsten voor het ophalen van bedrijfsafval zijn voornamelijk conform begroting. De daling van opbrengsten met name in de bedrijfssector Horeca wordt goedgemaakt door extra omzet van nieuwe klanten. Zonder corona zou de omzet echter hoger zijn geweest.

Verhuur/exploitatie Vastgoed

Diverse huurders, waaronder maatschappelijke en culturele organisaties, buurthuizen en (sport) verenigingen, kunnen naar verwachting vanwege de coronacrisis de huur niet opbrengen. Voornamelijk is op aanvraag uitstel van betaling verleend tot 1 september.

Beleidskeuze/Risico:

Over eventuele kwijtschelding van huren moet nog worden besloten. Gemeenten worden waarschijnlijk gecompenseerd voor derving gerelateerd aan sportverenigingen. Het bedrag dat Assen hiervoor zal ontvangen is nog niet bekend.

Eigen bijdrage Wmo

Over de maanden april en mei wordt de eigen bijdrage Wmo niet geïnd door de CAK. Het Rijk stelt hiervoor compensatie beschikbaar.

Risico:

Het is nog niet duidelijk hoe hoog de compensatie voor Assen zal uitvallen.

Dividenden

De ECB heeft financiële instellingen die onder haar toezicht staan geadviseerd om de dividenduitkering 2019 op te schorten tot 1 oktober 2020. Wij ontvangen jaarlijks dividend van de BNG Bank. Een definitief besluit is nog niet genomen.

Risico

Dit dividend zou geheel geschrapt kunnen worden.

Aanvullende financiële effecten balans / risicoparagraaf

	1 juni	1 september	31 december
Risico's:			
Afname waarde materiële vaste activa	0	0	0
Afname waarde financiële vaste activa	0	0	PM
Afname waarde vlottende activa	0	0	250.000
Toereikendheid onderhoudsvoorzieningen	0	0	0
Rente effecten	0	0	0
Risico's aanvullende effecten balans / risicoparagraaf	0	0	250.000

Activa (bezittingen)

Ten aanzien van materiele vaste activa, verwachten we vooralsnog geen waardeverminderingen. Voor ons maatschappelijk vastgoed speelt duurzame waardevermindering geen rol. Daar vallen parkeergarages ook onder. Overige activa blijft onveranderd in gebruik voor onze taakuitoefening. Voor de binnen de financiële vaste activa opgenomen deelnemingen in Enexis, BNG en de WMD voorzien wij geen risico's. Binnen deze post zijn ook de vorderingen uit hoofde van zonneleningen en startersleningen opgenomen. Eventuele risico's met betrekking tot deze posten zullen wij in beeld brengen. Binnen de vlottende activa zijn de nog niet betaalde vorderingen over 2019 beoordeeld. We beschikken over een voorziening voor oninbare vorderingen.

Risico:

Het risico bestaat dat we meer vorderingen moeten afboeken als gevolg van deze crisis waardoor we aan het eind van het jaar deze voorziening weer op peil moeten brengen. Gedurende het jaar zal hier steeds meer zicht op komen.

Onderhoudsvoorzieningen

Wij zien op korte termijn geen effecten van de coronacrisis ten aanzien van het toereikend zijn van onze onderhoudsvoorzieningen. Er is veelal sprake van langjarige onderhoudscontracten met vaste prijsafspraken. De ontwikkelingen in lopende aanbestedingstrajecten zullen wij nauwgezet volgen.

Rente-effecten

Vooralsnog verwachten wij op korte termijn evenmin rente-effecten als gevolg van de coronacrisis. Ontwikkelingen in de rentestanden worden continu gemonitord en ons rentebeleid wordt hier waar nodig op aangepast.

Grondexploitaties

Bij grondexploitaties kan een effect op toekomstige kasstromen ontstaan door extra rentekosten bij vertraging in de ontwikkeling en verkoop.

Risico:

Afhankelijk van hoe de markt zich ontwikkelt kan mogelijk verlaging van de boekwaarde noodzakelijk zijn. Dit heeft geen effect op het resultaat maar wordt verwerkt in de reserve grondbedrijf.

Paragraaf weerstandsvermogen

De risico's in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn geïnventariseerd bij het Herstelplan 2020-2023 en overgenomen in de jaarrekening 2019. De coronacrisis zal effect hebben op de risico's inzake:

- Toereikendheid budget bijstandsuitkeringen
- Beschut werk- ontwikkelingen omzet
- Uitvoering Jeugdwet en Wmo (volume en kostenontwikkeling)
- GKB -financieel en organisatorisch
- Exploitatie betaald parkeren

Deze zaken zijn hier boven uitgebreid benoemd. Bij de begroting 2021 zal ook de paragraaf weerstandsvermogen worden geactualiseerd. In de begroting 2021 zal uitgebreid ingegaan worden op de risico's als gevolg van de coronacrisis vanaf 2021. De risico's zijn sterk afhankelijk van de duur van de periode waarin de maatregelen ter voorkoming van verdere verspreiding van het virus in stand moeten worden gehouden en de mate waarin het Rijk gemeenten zal compenseren.
